

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

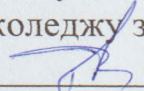
В.о. начальника СФК НАУ
Тетяна ЛИСАК
«02» 2024р.

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання та виявлення академічного плагіату

УЗГОДЖЕНО

Заступник начальника
коледжу з навчальної роботи
 Оксана ГРЕБЕЦЬ
«02» 04 2024 р.

Обговорено та схвалено на
засіданні Педагогічної ради
коледжу
Протокол №5 від 09. 04. 2024 р.

1 Загальні положення

1.1 Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету» (далі - Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (від 18.12.2018р. №2657-VIII), «Про фахову передвищу освіту» (від 06.06.2019р. №2745-VIII), «Про авторське право і суміжні права» (від 23.12.1993р. № 3792-XII), Цивільного кодексу України, Положення Відокремленого структурного підрозділу «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету» (далі - Коледжу), інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів Коледжу.

1.2 Положення має на меті підвищення якості виконання наукових, навчальних та кваліфікаційних робіт, зростання рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень, формування навичок коректної роботи із джерелами інформації, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторської роботи, а також підвищення відповідальності з боку педагогічних працівників і здобувачів освіти усіх форм навчання за порушення загальноприйнятих правил.

1.3 Положення спрямоване на формування та сумлінне дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах Коледжу.

1.4 Положення є складовим елементом внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Коледжу, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальних та кваліфікаційних роботах учасників освітнього процесу.

2 Основні поняття та визначення

2.1 *Автор* – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.2 *Твір* – інформація як результат наукової, навчально-методичної чи навчальної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному варіанті у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті Коледжу (підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, курсова робота, реферат, есе, контрольна робота тощо).

2.3 *Цитата* – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (у тому числі оприлюдненого на офіційному web-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою обґрунтування своїх тверджень або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.4 *Плагіат* – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

2.5 *Плагіат академічний* – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами як результатів власного дослідження та/або використання у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.6 *Різновиди плагіату:*

✓ копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором (авторами) роботи як своєї;

✓ копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

✓ внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

✓ парафрази – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань. Неприпустимою є також компіляція – створення значного масиву тексту на основі чужих досліджень без поглибленого вивчення проблеми та самостійного опрацювання джерел.

2.7 *Унікальність твору* (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

3 Заходи з формування професійної етики щодо запобігання академічного плагіату

3.1 Ознайомлення педагогічних працівників та здобувачів освіти Коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

3.2 Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

3.3 Введення до освітньо-професійних програм і навчальних планів підготовки здобувачів освіти навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

3.4 Сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні здобувачів освіти про правила наукової етики.

3.5 Введення до виховної роботи Коледжу заходів із формування у здобувачів освіти етичних норм, що унеможливають плагіат.

4 Виявлення академічного плагіату

4.1 Процедурі обов'язкової перевірки на плагіат підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів фахової передвищої освіти.

Перевірка курсових робіт (проектів) не є обов'язковою і може здійснюватися вибірково за поданням викладача дисципліни, в обсязі 25% роботи і більше.

4.2 Безпосередньо перевірку навчальних праць на наявність академічного плагіату за відповідним дорученням у Коледжі здійснюють:

✓ відповідальна особа (керівник кваліфікаційної/курсної роботи (проекту), голова циклової комісії), яка призначена наказом начальника Коледжу для перевірки навчальних та кваліфікаційних робіт на академічний плагіат;

✓ експертна комісія з якості освіти циклової комісії, до складу якої входять: голова експертної комісії, голова циклової комісії, гаранті освітньо-професійних програм, роботодавці, здобувачі освіти.

4.3 Вищезазначені особи визначають унікальність кожної представленої роботи та надають висновки для подальшого розгляду на засіданні комісій із забезпечення якості освіти та освітньої діяльності Коледжу.

4.4 Під час розгляду матеріалів щодо наявності академічного плагіату використовується наступна шкала оцінки унікальності навчально-наукового матеріалу (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

- ✓ 60-100% високий рівень унікальності (оригінальність твору) (робота допускається до захисту або (та) опублікування);
- ✓ 45-60% – достатній рівень оригінальності (робота потребує доопрацювання та повторної перевірки);
- ✓ 25-45% – низький рівень оригінальності (робота потребує доопрацювання та повторної перевірки);
- ✓ нижче 25% – неприйнятний рівень оригінальності (робота відхиляється без права подальшого розгляду).

4.5 Виявлені у тексті твору запозичення є правомірними, якщо вони є:

- ✓ власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих об'єктів, найменуваннями установ, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);
- ✓ усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- ✓ цитування, оформлені належним чином;
- ✓ самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах);
- ✓ сталими методиками розрахунку елементів конструкцій, вузлів, характеристик, показників тощо.

4.6 Здобувач освіти, що виконав кваліфікаційну роботу, яка має високу та достатню унікальність тексту допускається до її захисту.

4.7 Здобувач освіти, кваліфікаційна робота якого має дуже низьку унікальність, до захисту не допускається. За письмовою заявою здобувача освіти (Додаток 5) робота повинна бути розглянута цикловою комісією.

Результат перевірки оформлюється відповідним протоколом, де зазначається коректність посилань або факт плагіату (Додаток 6). Якщо посилання коректні, а ідеї та результати, отримані в результаті досліджень, є унікальними, здобувач освіти може бути допущений до захисту.

Якщо комісія виявляє факт плагіату, здобувач освіти не допускається до захисту кваліфікаційної роботи та має бути відрахований з Коледжу.

4.8 Звіт, в якому наведено відсоток унікальності тексту роботи, є обов'язковим та додається до кваліфікаційної роботи. В додатках також наводиться протокол роботи комісії для робіт, які мають дуже низьку унікальність та допущені до захисту.

5 Організація перевірки кваліфікаційних робіт

5.1 Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів освіти коледжу на академічний плагіат є обов'язковою та здійснюється за допомогою інтернет-сервісів на безоплатній основі.

5.2 Перевірку проводять з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм, які є у відкритому доступі у мережі Інтернет (EduBirde, UNICHECK тощо), з визначенням унікальності роботи.

5.2 Для перевірки на академічний плагіат здобувач фахової передвищої освіти (автор кваліфікаційної роботи) у термін не пізніше 5 календарних днів до закінчення строку виконання кваліфікаційної роботи, що визначений завданням та календарним графіком, подає файл завершеної кваліфікаційної роботи відповідальній особі на рівні випускової циклової комісії.

5.3 Відповідальна особа на рівні циклової комісії здійснює перевірку поданої кваліфікаційної роботи на академічний плагіат за допомогою інтернет-сервісів.

5.4 Перевірка здійснюється в термін не більше 3 календарних днів. За результатами перевірки складається зведена відомість перевірки оригінальності робіт (Додаток 4) та розглядається на засіданні циклової комісії, де робиться висновок про надання допуску до захисту кваліфікаційної роботи (Додаток 3).

5.5 При поданні на перевірку кваліфікаційної роботи автор цієї роботи заповнює і підписує заяву-засвідчення за встановленою формою (Додаток 1), у якій підтверджує факт відсутності в роботі академічного плагіату.

Цією ж заявою автори кваліфікаційних робіт (здобувачі) надають дозвіл на розміщення електронної копії своєї роботи у закритому репозиторії кваліфікаційних робіт коледжу.

5.6 Роботи, які мають недостатній рівень оригінальності тексту повертаються здобувачам на доопрацювання на термін не більше 3 календарних днів. Після чого робота проходить повторну перевірку, яка здійснюється в термін не більше 2 календарних днів.

5.7 Рішення щодо допуску до захисту здобувачів за результатами перевірки на плагіат приймається на засіданні циклової комісії, заносяться до протоколу засідання циклової комісії.

5.8. З метою запобігання академічному плагіату між самими випускними кваліфікаційними роботами здобувачів освіти Коледжу, репозиторій Відокремленого структурного підрозділу «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету» функціонує у режимі закритого доступу та використовується виключно як електронний архів.

5.9. Для формування репозиторію кваліфікаційних робіт здобувачів відповідальна особа (голова циклової комісії):

✓ накопичує на електронних носіях файли кваліфікаційних робіт здобувачів, які пройшли процедуру захисту;

✓ завантажує електронні файли захищених кваліфікаційних робіт здобувачів у репозиторій Коледжу.

5.10. Кваліфікаційні роботи зберігаються у репозиторії у режимі закритого доступу протягом щонайменше 10 років.

6 Завдання та обов'язки відповідальних

6.1 За організацію перевірки робіт на академічний плагіат відповідають керівники структурних підрозділів (завідувачі відділень, голови циклових комісій).

6.2 Відповідальною особою за перевірку на плагіат є голова циклової комісії.

6.3 Обліковий запис інтернет-сервісу перевірки на плагіат, що знаходиться у вільному доступі, створюється відповідальною особою самостійно відповідно до інструкцій щодо користування сервісом вільного доступу.

6.4 За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. Формат файлу повинен бути прийнятним для перевірки на плагіат (підтримуються формати файлів .doc, .docx, .pdf, .odt, які не містять елементів захисту).

6.5 Відповідальна особа після отримання файлів робіт від авторів проводить перевірку на академічний плагіат за такою процедурою:

- ✓ відповідальна особа (керівник кваліфікаційної/курсової роботи (проєкту), голова циклової комісії) завантажує електронний варіант роботи до системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості для здійснення перевірки;

- ✓ завантажує файли робіт на сервер інтернет-сервісу;

- ✓ для кожної роботи система виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості генерує звіт подібності;

- ✓ відповідальна особа (керівник кваліфікаційної/курсової роботи (проєкту), голова циклової комісії) передає довідку про перевірку кваліфікаційної/курсової роботи (проєкту) на наявність плагіату (Додаток 2) у електронному та друкованому форматі до циклової комісії;

- ✓ висновок про допуск роботи до захисту повинен бути підготовлений не пізніше, ніж за 10 днів до захисту, який визначено протоколом циклової комісії (додаток 3);

- ✓ голова циклової комісії готує зведену відомість перевірки на оригінальність кваліфікаційної/курсової роботи (проєкту) здобувачів освіти (додаток 4) та надає ЗНК з НР.

6.6 Відповідальні особи несуть відповідальність:

- ✓ за подання у звіті недостовірної та неправдивої інформації;

- ✓ за невчасну перевірку робіт на плагіат та формування звітів подібності за умови дотримання термінів подачі тексту роботи автором.

7 Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1 У випадку незгоди з рішенням колегіального органу (циклової комісії, методичної ради коледжу) щодо недопущення до захисту кваліфікаційної роботи або відмови у публікації рукопису через низький рівень оригінальності тексту учасник освітнього процесу має право у триденний термін з дати прийняття відповідного рішення подати письмову апеляційну заяву на ім'я начальника коледжу.

7.2 Розгляд апеляції здобувачів (авторів) здійснюється апеляційною комісією (далі - Комісія), яка створюється наказом начальника коледжу з-поміж фахівців відповідного профілю. Головою апеляційної комісії призначається заступник начальника коледжу з навчальної роботи.

7.3 Голова Комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту подання заяви.

7.4 Про дату та час проведення засідання заявник попереджається за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання Комісії, питання розглядається за його відсутності.

7.5 Сумніви, що виникають у членів Комісії, трактуються на користь особи, письмова робота якої розглядається.

7.6 За результатами засідання Комісія формує остаточний висновок, який підписується головою Комісії, її членами та заявником (за наявності).

8 Прикінцеві положення

8.1 Дане Положення розглядається і затверджується Педагогічною радою Коледжу.

8.2 Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом начальником Коледжу, якщо інше не передбачається тим же наказом.

8.3 Зміни та доповнення до цього Положення вносяться цикловими комісіями, розглядаються Методичною радою, ухвалюються та затверджуються Педагогічною радою

Коледжу.

8.4 Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт <https://sfknau.org.ua/>.

ЗАЯВА

Я, _____

(ПІБ повністю)

студент групи _____

(шифр групи)

спеціальності _____

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

(назва спеціалізації)

освітнього ступеня підготовки

(фаховий молодший бакалавр)

заявляю, що моя кваліфікаційна/курсова робота (проект) на тему:

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання. Прошу перевірити її на наявність академічного плагіату.

Я ознайомлений(а) з чинним Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Відокремленому структурному підрозділі «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску кваліфікаційної/курсової роботи (проекту) до захисту.

Я даю дозвіл на розміщення електронної копії своєї роботи в закритому репозиторії кваліфікаційних робіт Відокремленого структурного підрозділу «Слов'янський фаховий коледж Національного авіаційного університету». Друкована та електронна версії роботи ідентичні.

Дата

Підпис

Керівник _____

(ПІБ)

Підпис

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»ДОВІДКА № _____ від « _____ » _____ 20__ р.
про перевірку кваліфікаційної/курсової роботи (проєкту) на наявність плагіату

Автор роботи:	
Назва роботи:	
Відділення:	
Циклова комісія:	
Освітньо-професійна програма:	
Спеціальність:	
Науковий керівник:	
Додано в базу даних (дата):	
Результати перевірки:	
Роботу перевірено за допомогою програмного засобу:	
Унікальність роботи (%)	

Висновок: не виявлено/ виявлено плагіат

Відповідальний за перевірку

(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Голова циклової комісії

(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ВИСНОВОК

циклової комісії _____

про допуск роботи до захисту

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення текстових збігів /ідентичності/ схожості:

Назва: _____

Автор: _____

Спеціальність: _____

Освітньо-професійна програма: _____

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) _____

Після аналізу подібності зроблено наступний висновок:

1) Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Робота приймається до захисту.

2) Виявлені запозичення не є плагіатом, розміщені в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. Робота приймається до захисту, але має бути відкоригована. Відкоригований варіант має бути поданий до циклової комісії за _____ днів до захисту, разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи.

3) Виявлені запозичення не є плагіатом, але частково розміщені в розділах, які описують безпосередньо авторське дослідження, а кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. В зв'язку з цим мета роботи та поставлені завдання не були досягнені. Робота може бути допущена до захисту наступного року після того як буде відкоригована та допрацьована і успішно пройде повторну перевірку на академічний плагіат.

4) Робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту.

5) Інше:

6) Підтвердження:

Дата_____
Підпис

ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ

перевірки на оригінальність кваліфікаційних/курскових робіт (проектів) здобувачів освіти

Спеціальність _____ група _____

№ з/р	Прізвище, ім'я, по батькові	Обсяг тексту, стор.	Обсяг тексту, який перевірявся на оригінальність, стор.	Показник оригінальності у відсотках

Відповідальний за перевірку

(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Голова циклової комісії

(підпис)_____
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗНК з НР

_____ (ПІБ)

ЗАЯВА

Я, _____

(ПІБ повністю)

студент групи _____

(шифр групи)

спеціальності _____

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

(назва спеціалізації)

освітнього ступеня підготовки

(фаховий молодший бакалавр)

прошу розглянути мою кваліфікаційну роботу на наявність академічного плагіату комісією.
Висновок про унікальність роботи додається.

Тема випускної кваліфікаційної роботи:

Дата

Підпис

ПРОТОКОЛ
засідання комісії щодо виявлення академічного плагіату

Комісія у складі

(ПІБ всіх членів комісії)

провела розгляд роботи студента

(ПІБ повністю)

групи _____

(шифр групи)

спеціальності _____

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

(назва спеціалізації)

освітнього ступеня підготовки

(фаховий молодший бакалавр)

на тему

При попередній перевірці роботи встановлена унікальність _____ %.

Комісія визначила:

навести розгорнутий висновок комісії, в якому відмітити в чому полягає унікальність ідеї розробки, графічного матеріалу, розрахунків тощо з урахуванням специфіки спеціальності або аргументовано зазначити факт відсутності належного рівня унікальності роботи.

Висновок:

(робота може бути допущена до захисту / робота не може бути допущена до захисту).

Члени комісії:

ПІБ

Підпис

ПІБ

Підпис

ПІБ

Підпис

ЗНК з НР _____

(ПІБ)

Дата

Підпис